

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos
OSAVUOSIKATSAUS 1.1. – 30.6.2021

HKLjk 11.8.2021

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Helsingin kaupunkistrategia 2017-2021 hyväksyttiin 27.9.2017 kaupunginvaltuustossa. Joukkoliikenteen pitkän aikajänteen kehittämisenäköjen kannalta olennaisia ovat mm. tavoitteet kestävä liikunnan edistämiseksi sekä linjaukset Vihdintien ja Tuusulanväylän pikaraitiotien ja Viikin-Malmin pikaraitiotien suunnittelusta. HKL:n valintoja suuntaa myös Helsingin kaupungin tavoite edistyksellisyydestä digitalisaation hyödyntämisessä.

Helsingin kaupunkistrategian lisäksi HKL:n tavoiteohjelma vuosille 2016-2024 luo perustaa HKL:n toiminnan kehittämiseksi. Tavoiteohjelmassa määritellään HKL:n strategiset tavoitteet ja näitä toteuttavat toimenpitekokonaisuudet eli kehitysohjelmat. Voimakkaimmin toimintaa ohjaavina kehitysohjelmina ovat viime vuosina olleet henkilöstöohjelma, turvallisuuden kehitysohjelma, operatiivisen tehokkuuden kehitysohjelma sekä omaisuudenhallinnan kehitysohjelma. Vuoden 2021 alussa on käynnistetty tavoiteohjelman päivitys, joka on tarkoitus tuoda päätöksentekoon loppuvuodesta 2021.

HKL:n johtokunta jätti kokouksessaan 13.9.2018 HSL:lle tarjoutumisen Raide-Jokerin (pikaraitiolinja 550) ja kantakaupungin raitioliikenteen liikennöinnistä. Tarjoutumisessa HKL esitti raitioliikenteen operoinnin hintaa nykytasosta edelleen alennettavan, mikä perustuu HKL:n vahvaan työhön kustannustehokkuuden kehittämiseksi. Raitioliikenne on HKL:n pitkäjänteen tuottavuuskehityksen johdosta jo nykyisin 15 % 1990-luvun puolivälin kustannustasoa edullisempaa, kun esimerkiksi vertailukohtana bussiliikenteen kustannustaso on samassa ajassa kilpailutuksen myötä alentunut noin 10 %. HSL:n hallitus päätti toukokuussa 2020 käynnistää neuvottelut HKL:n kanssa Raide-Jokerin liikennöinnin käynnistämiseksi ja kantakaupungin raitioliikenteen sopimuksen jatkamisesta. Neuvottelut ovat edenneet sujuvasti ja yhteisenä tavoitteena nähdään näiden raitioliikenteen liikennöintisopimusten allekirjoittaminen HSL:n kanssa noin vuoden 2021 lopulla.

Kansliapäällikön asettama HKL:n hallintomuotoselvitys päättyi vuonna 2019 esittämään HKL:n yhtiöittämistä yhtenä kokonaisuutena. Kokonaisvaltaisena infra, kalustosta ja liikenteestä vastaavana yhtiönä HKL voi tuottaa yhteiskunnalle mahdollisimman suuren arvon mm. eri toimintojen välisiä synergioita hyödyntäen. Yhtiömuodossa HKL pystyisi myös palvelemaan kaupunkiraideliikenteen seudullistumisen tarpeita paremmin. Kaupunkiliikenneyhtiön valmistelu on alkuvuonna 2021 edennyt kaupunginkanslian, HKL:n ja Vantaan kaupungin yhteistyössä hyvin. Asian käsittely HKL:n johtokunnassa, Helsingin kaupunginhallituksessa ja kaupunginvaltuustossa sekä Vantaalla käynnistyy loppukesällä 2021. Yhtiö voisi aloittaa toimintansa aikaisintaan vuoden 2022 alussa. Helsinki ja Vantaa näkevät tavoiteltavana, että myöhemmin

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

myös Espoo tulisi mukaan yhtiöön ja valmistelut onkin tehty niin, että tämä olisi mahdollisimman vaivatonta.

Maailmanlaajuinen koronaviruspandemia on kevästä 2020 alkaen vaikuttanut merkittävästi myös HKL:n toimintaan. Matkustajamäärät supistuivat normaalitilanteeseen verrattuna enimmillään yli 70 % ja alkuvuonna 2021 matkustajamäärät olivat 30-60 % normaalia alhaisemmat. HKL on sopeuttanut toimintaansa HSL:n päätösten mukaisesti metro- ja raitioliikenteen tarjonnan supistuksiin. HKL on myös toteuttanut lukuisia oman henkilöstön ja matkustajien terveyttä varmistavia toimenpiteitä. Koronaan liittyvää toimintaa on johdettu 1-2 kertaa viikossa pidettävien etäkokouksin. Matkustajamäärien väheneminen aiheuttaa merkittävää epävarmuutta myös joukkoliikenteen pitemmän aikavälin kehittymiskäytännöihin.

HKL on yhteistyössä Länsimetro Oy:n kanssa kehittänyt toimintamalleja länsimetron infran hallinnan hoitamiseksi niin yhteiskunnan kuin infran omistajan kannalta mahdollisimman hyvin palvelevasti. HKL hoitaa länsimetron infrastruktuurin kunnossapitoa ja huoltoa Länsimetro Oy:n kanssa vuonna 2020 päivitetyn yhteistyösopimuksen perusteella. Lähelläkohtana yhteistyössä on, että kantametron ja länsimetron infra muodostavat yhden pääkaupunkiseudun metrojärjestelmäkokonaisuuden, jota kunnossapidetään ja huolletaan yhtenä kokonaisuutena. HKL ja Länsimetro Oy seuraavat sopimuksen toteutumista yhteisesti sovitun mittariston avulla. Mittaristo osoitti HKL:n onnistuneen tehtävissään vuoden 2020 aikana hyvin. HKL ja Länsimetro Oy valmistelevat yhteistyösopimuksen laajentamista huomioiden nykyinen metroliiKENNÖINTI sekä länsimetron toisen vaiheen HKL:ää koskevien tehtävien laajempi käynnistyminen vuoden 2022 aikana. Päivitetty yhteistyösopimus on tarkoitus allekirjoittaa syksyllä 2021 ja sen on määrä tulla voimaan toukokuussa 2022. Koeajot toisen vaiheen osuudella alkoivat suunnitellusti kesäkuussa 2021.

Raide-Jokerin infrahankkeen toteutus eteni alkuvuoden aikana suotuisasti. Koronapandemialla ei ole ollut merkittäviä vaikutuksia Raide-Jokerin infran rakennustöiden aikatauluun ja rakentaminen oli talvikaudella käynnissä lähes koko 25 km pitkän linjan pituudella. Ensimmäiset katuosuudet luovutettiin tilaajille jo vuoden 2020 lopulla. Radan rakentaminen etenee kesällä 2021 siten, että Espoon osalta lähes kaikki ja Helsingissä valtaosa rakennustöistä valmistuu vuoden 2021 aikana. Rakentaminen on edellä alkuperäistä aikataulua ja hanke viestikin arvioidun käyttöönoton olevan vuoden 2024 alussa aiemmin arvioidun vuoden 2024 kesäkuun sijasta.

Alkuvuoden aikana poistui Raide-Jokeri-hankkeen merkittävin riski, kun Patterimäen metsässä raitiotietunnelia varten tarvittavista puiden kaadoista tehty valitus kumottiin. Korkein hallinto-oikeus hylkäsi valitusluopahakemuksen 19.2.2021 ja siten tunneli Patterimäessä voidaan to-

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

teuttaa alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Vaikka Patterimäen valitusten aiheuttama viive saataneen kurottua kiinni, on viivästys aiheuttanut hankkeelle lisäkustannuksia. Kokonaisuudessaan hankkeen kustannusarvio on tiukka, mutta siinä on mahdollista pysyä.

Raide-Jokerin varikon rakentaminen Roihupellossa on edennyt harjankorkeuteensa ja varikko valmistuu kesällä 2022. Raitiovarikon paikalta puretun vanhan bussivarikon alta löytyi loppuvuodesta aiemmin arvioitua enemmän pilaantunutta maata, mutta sillä ei ole vaikutusta varikon aikatauluun tai enimmäiskustannukseen.

Raide-Jokerin vaunukalustoprojektin ensimmäinen tyyppivaunu toimitettiin Koskelan varikolle 12.4.2021. Toimitus Helsinkiin viivästyi koronapandemian aiheuttamien komponenttisaatavuusongelmien vuoksi, mutta ensimmäisen vaunun viivästys ei kalustovalmistaja Škoda Trans-tech Oy:n mukaan vaikuta vaunujen kokonaistoimituksen aikatauluun. Esisarjan vaunun koeajot ovat käynnissä kantakaupungin rataverkolla. Matkustajakoeliikenne kantakaupungin raitiotielinjastolla alkaa aikataulun mukaisesti elokuussa 2021.

Kruunusillat-hanke on jaettu kahteen osaprojektiin - siltaurakka ja allianssiosuus. Hanketta vetää kaupunkiympäristötoimiala ja HKL on mukana merkittävällä osuudella. Allianssin kehitysvaiheen työskentelyä on hankaloittanut koronapandemian vuoksi rajoitettu big room – työskentely. Hanke eteni kuitenkin alkuvuoden aikana merkittävästi, sillä sekä allianssin kehitysvaihe että siltaurakan kilpailutus saatiin päätökseen. Allianssin kehitysvaiheen valmistuttua tarkentui raitiotieosuuden toteutuskustannus, joka on merkittävästi korkeampi kuin 2016 hyväksytyssä hankesuunnitelmassa. Hankkeen enimmäishinnan korotus tulee hyväksyä Helsingin kaupunginvaltuustossa, jossa käsittely alkaa elokuussa 2021. HKL:n johtokunta ja kaupunkiympäristölautakunta hyväksyivät jo omilta osiltaan enimmäishinnan korotuksen.

Kruunusilltojen siltaurakasta saatiin kaksi tarjousta, josta halvempi tarjous oli hankesuunnitelman kustannustason mukainen ja urakoitsijasta tehtiin valintapäätös. Hankintapäätös tehdään myöhemmin, kun hankkeen enimmäishinnan korotus on hyväksytty. Hankkeeseen liittyvinä hankkeina toteutettavien urakoiden toteutus allianssissa alkoi toukuussa 2021 mm. Hakaniemen sillan osalta.

HKL ja Škoda Transtech Oy sopivat helmikuussa 23 uuden ForCity Smart Artic X54 -pikaraitiotievaunun tilaamisesta. Vaunut ovat identtisiä aiemmin tilattujen Raide-Jokerille tulevien vaunujen kanssa. Tilaus toteutettiin vuonna 2011 tehdyn Artic-vaunuhankintasopimuksen mukaisena toimitusoptiona. Vaunuja tullaan liikennöimään Kruunusilltoja käytävillä Yliskylän ja Haakoninlahden raitiolinjoilla. Toimitukset ajoittuvat vuosille 2024-26 ennen Kruunusilltojen raideyhteyden valmistumista.

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

Kalasadasta Pasilaan -raitiotiehankkeen allianssin kehitysvaihe eteni alkuvuoden aikana siten, että ensimmäisten liittyvien hankkeiden toteutus (Pasilan raiteistomuutokset ja Nihdin esirakentaminen) on mahdollista käynnistää loppukesällä 2021. Tätäkin hanketta on hidastanut koronapandemian vuoksi rajoitettu big room -työskentely. Raitiotien perushankkeen kehitysvaihe valmistuu vuoden lopulla ja raitiotien rakentaminen on tarkoitus alkaa vuoden 2022 alussa.

Ruskeasuon raitiovaunu- ja bussivarikon urakkakilpailutus valmistui vuoden 2021 alussa. Varikon toteuttajaksi valittiin Skanska, joka käynnisti hankkeen toteutuksen valmistelun välittömästi. KVR-muotoisen urakan kehitysvaihe kestää vuoden 2021 syksyyn, mutta jo kesällä käynnistyi hankkeen valmistelevia töitä. HKL laati vuokrasopimuksen Postin kanssa bussivarikon väistötilojen vuokraamiseksi urakka-ajaksi Postinpuiston alueelta. HKL ja varikkokiinteistöyhtiö ovat neuvotelleet aktiivisesti alueella sijaitsevan kaasuntankkausaseman siirtämisestä. Varikkohankkeen on tarkoitus valmistua vuoden 2023 lopussa.

HKL on valmistellut kevään aikana raitiovarikkojen kokonaiskehittämissuunnitelman päivitystä, jossa otetaan kantaa mm. Koskelan ja Laajasalon varikkojen toteutusjärjestykseen ja Laajasalon varikon välttämättömyyteen. Varikkojen kokonaiskehittämissuunnitelma tuodaan päätettäväksi syksyn 2021 aikana.

Koskelan varikon kehittäminen eteni HKL:n saatua valmiiksi oman raitiovarikkoa koskevan suunnitteluratkaisunsa. Varikon kehittäminen on jatkunut alkuvuoden aikana neuvotteluilla muiden hankkeeseen osallistuvien tahojen, mm. kaupunkiympäristötoimialan, liikuntapalveluiden ja Staran kanssa. Varikon toteutuksen valmistelussa eteneminen edellyttää linjauksia hankkeeseen osallistuvien tahojen osalta. HKL hakee ratkaisua etenemiseen vuoden 2021 aikana.

HKL on solminut sopimuksen 40 Variotram-raitiovaunun myymisestä 27.1.2021. Vuosina 1998–2003 valmistetut vaunut ovat olleet varastoituna Koskelan varikolla ja Haminassa sen jälkeen, kun ne poistuivat liikenteestä asteittain vuoden 2018 loppuun mennessä. Solmittu kauppa on jatkoa 30.11.2017 allekirjoitetulle sovintosopimukselle, jonka mukaisesti Bombardier Transportation ja HKL pyrkivät yhteistyössä edistämään vaunujen jälleenmyyntiä. Neuvotteluja Variotram-raitiovaunujen tulevasta liikennöintikaupungista on käyty puolalaisten osapuolten kanssa. Ensimmäiset toimitetut raitiovaunut ovat Puolassa Łódź:n kaupungissa, jossa niille tehdään soveltuvuustestit paikallisen liikennöitsijän toimesta heinä- ja elokuun aikana. Kaikki Variotramit siirretään vuoden loppuun mennessä ostajan kanssa sovituille konepajoille, missä niille tehdään seuraavan liikennöitsijän tarvitsemat muutostyöt.

M100-metrojunien peruskorjaukset ovat jatkuneet suunnitelman mukaisesti ja peruskorjattuja metrojunia on jo palautunut matkustajaliikenteeseen.

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

seen. M100-junilla on tarkoitus liikennöidä 2030-luvulle saakka. Metrojunien peruskorjausta toteuttavan VR Fleetcaren kanssa on käyty läpi M200-prototyypimetrojunien peruskorjausten toimituslaajuudet. Aikataulu esisuunnittelun ja toteutussuunnittelun vaiheille on laadittu ja esisuunnittelu on aloitettu toukokuussa.

Metron kapasiteetin kasvattamiseen (METKA-hanke) tähtäävä HKL:n yhdessä Länsimetro Oy:n, Espoon kaupungin ja HSL:n kanssa laatima yleissuunnitelma hyväksyttiin vuoden 2021 alussa. Hanke jatkuu vuonna 2021 hankesuunnitelman laatimisella. Hankesuunnitelman laatimisessa avustamiseen kilpailutettiin vuoden alusta asiantuntijakonsultit, jotka pääsivät aloittamaan työnsä loppukeväästä. METKA –hankkeen yhteydessä toteutetaan myös Länsimetron kakkosvaiheen asetinlaite sekä lukuisia parannuksia metron nykyisiin turvalaite- ja kulunvalvontajärjestelmiin. Näiden koeajot käynnistyivät ensimmäiseltä osuudelta kesäkuussa 2021 ja jatkuvat Länsimetron jatkeen arvioituun käyttöönottoon saakka vuonna 2023.

Helsingin käräjäoikeus antoi keväällä 2020 välipäätöksen metron automatisointia koskevien sopimusten purkua koskevassa asiassa. Päätöksen mukaan HKL:llä oli oikeus purkaa sopimukset Siemensin kanssa metrovarikon laajennusosan automatisointisopimusta lukuun ottamatta. Käräjäoikeuden näkemyksen mukaan automatisointiprojektin viivästykset johtuivat Siemensin vastuulla olevista syistä. Päätös osataan vahvasti, että sopimusten purku vuonna 2015 tehtiin oikean arviointiin pohjautuen. Käräjäoikeuskäsittely jatkui keväällä 2021 taloudellisia korvauksia koskevalla oikeudenkäynnillä, josta käräjäoikeuden päätöstä odotetaan vuoden loppuun mennessä.

HKL:n organisaation kehittämistä jatkettiin alkuvuonna mm. kiinteistöpalveluita ja varikkohankkeita koskien. Myös digitalisaation vahvempaan hyödyntämiseen etsitään keinoja. HKL on lisäksi yhteistyössä kaupunkiympäristötoimialan ja sveitsiläisen Ostschweizer Fachhochschule korkeakoulun kanssa käynnistämässä syksyllä kansainvälisen tason pikaraitiotiekoulutusta tulevaisuuden osaajatarpeisiin vastaimiseksi.

MATKUSTAJA- JA LIIKENNESUORITTEET

Matkustajasuoritteet

HKL:n tuottamassa raitio-, metro- ja lauttaliikenteessä tehtiin yhteensä 39,3 milj. matkaa tammi-kesäkuussa 2021. Raitioliikenteessä matkoja tehtiin 27 % ja metroliikenteessä 18 % edellisvuotta vähemmän. Koronaepidemia vaikutus matkustajamääriin alkoi maaliskuussa 2020.

Paikkakilometrit, jotka kuvaavat matkojen tarjontaa, nousivat raitioliikenteessä 1 % ja metroliikenteessä 4 % edellisvuodesta.

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

Seuraavissa taulukoissa on yhteenveto liikennesuoritteiden kehityksestä tammi-kesäkuussa:

Matkustajamäärä, milj. nousua	TP2020	30.6.2020	30.6.2021	Ero-%
Raitioliikenne	34,9	18,7	13,6	-27,2%
Metroliikenne	60,4	30,7	25,2	-18,0%
Lauttaliikenne	1,1	0,5	0,5	3,0%
Yhteensä	96,4	49,9	39,3	-21,2%

Paikkakilometrit, milj. km	TP2020	30.6.2020	30.6.2021	Ero-%
Raitioliikenne	751,3	367,9	372,4	1,2 %
Metroliikenne	3 430,2	1 638,3	1 705,7	4,1 %
Yhteensä	4 181,6	2 006,3	2 078,1	3,6 %

Liikennesuoritteet

Koko vuoden ennuste on, että raitioliikenteessä linjakilometrejä toteutuu noin 3 % budjetissa suunniteltua vähemmän. Metroliikenteessä linjakilometriennuste on budjetin tasolla.

Seuraavissa taulukoissa on yhteenveto liikennesuoritteiden kehityksestä tammi-kesäkuussa:

Raitioliikenteen liikennesuoritteet	TP2020	30.6.2020	30.6.2021	Ero-%
Linjakilometrit	5 709 514	2 796 755	2 830 807	1,2 %
- Nivelvaunut	0	0	0	0 %
- Osamatalalattiivaunut	1 215 168	600 781	607 034	1,0 %
- Matalalattiivaunut	4 494 345	2 195 974	2 223 773	1,3 %
Linjatunnit	464 882	226 488	222 824	-1,6 %
Vuoropäivät	28 200	13 717	13 677	-0,3 %

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

Metrolinjakilometrit	TP2020	30.6.2020	30.6.2021	Ero-%
Junalinjakilometrit	5 955 251	2 844 273	2 961 263	4,1 %
Linjatunnit	159 814	76 410	79 576	4,1 %
Vuoropäivät	10 440	4 945	5 451	10,2 %

SITOVIENTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

HKL:n sitovat tavoitteet ja koko vuoden ennuste ovat:

	Tavoite TA2021	Ennuste 2021	
Tilikauden tulos vähintään nolla [M€]	0	-0,6	■
Asiakastyytyväisyys (liikennöitsijäarvosana):			
Raitioliikenteessä arvosana pysyy vähintään vuoden 2019 tasolla	4,04 (2019: 4,04)	<4,04	■
Metrolinjakilometreissä arvosana pysyy vähintään syksyn 2019 tasolla	4,08 (2019 syysk. 4,08)	>4,08	■
Liikennöinnin luotettavuus ylittää kolmen edellisen vuoden keskiarvon:			
Raitioliikenne [%]	99,85 (2017-2019 keskiarvo: 99,80)	>99,85	■
Metrolinjakilometreissä [%]	99,85 (2017-2019 keskiarvo: 99,71)	<99,85	■

HKL:llä on kolme sitovaa tavoitetta (asiakastyytyväisyys, luotettavuus, talous) ja näillä yhteensä viisi erillistä mittaria. Sitovat tavoitteet eivät ole toteutumassa. Mittareista kaksi on toteutumassa tavoitetta paremmin ja kolme mittaria on jäämässä tavoitetasosta.

Metrolinjakilometreissä liikennöinnin luotettavuustavoitetta ei ennusteta saavutettavan. Kalustohaasteiden vuoksi tammikuun luotettavuus jäi niin merkittävästi alle tavoitteen, että koko vuoden luotettavuuden osalta tavoitteeseen pääseminen ei ole todennäköistä. Luotettavuus on parantunut Q2:n aikana alkuvuoteen verrattuna. Syksyllä haasteita kalustoresursseihin luovat käynnistyvät Länsimetro-2 -koeajot. Luotettavuusennusteessa oletetaan, että poikkeustilanteessa ajetaan harvennettua liikennettä myös syksyllä koronaepidemian ja HSL:n heikentyneen taloustilanteen tähden. Tähän pystytään vastaamaan, jos käytettävä kuljettaja- ja kalustoresurssi eivät merkittävästi huonone esimerkiksi epidemian pahentumisen vuoksi.

Asiakastyytyväisyydessä raitioliikenteen tavoitetta ei ennusteta saavutettavan. Liikennöitsijäarvosanan osatekijöiden ennustetaan pysyvän pandemian aikana tehtyjen tutkimusten tasolla. Pandemian tuoma poikkeustilanne vaikuttanut voimakkaimmin siisteyden osatekijään eikä sen odoteta heti nousevan pandemiasta johtuvien korkeampien siisteysodotusten takia. Ennusteessa oletetaan, että asiakastyytyväisyys pysyy kevään 2021 tasolla. Tuloksia tarkastellessa tulee huomioida, et-

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

tä kevään tutkimuskausi toteutettiin koronavirusepidemian vuoksi su-
pistettuna ja otos on noin neljännes normaaliotoksesta.

HENKILÖSTÖ

HKL:n henkilöstömäärä oli 1 272 henkilöä 30.6.2021 (30.6.2020: 1
315). Vuoden 2020 lopussa henkilöstömäärä oli 1 260. Keskimäärin
tammi-kesäkuussa henkilöitä oli 1 262, kun vastaavalla kaudella vuon-
na 2020 henkilöitä oli keskimäärin 1 285.

Henkilöstökuluja on kertynyt tammi-kesäkuussa 31.422.695,48 euroa
(2020: 30.807.048,53).

INVESTOINNIT

HKL:n investointiennuste on 220,0 (TB: 235,8) milj. euroa.

Suurimmat investoinnit ovat Raide-Jokerin investointeja: infra 80,3 milj.
euroa, varikko 24,9 milj. euroa ja vaunut 24,3 milj. euroa. Muita suuria
investointeja ovat Kruunusiltojen infra 15,0 milj. euroa, M100-
metrovaunujen peruskorjaus 10,0 milj. euroa ja uusien metrovaunujen
hankinta 8,3 milj. euroa.

KÄYTTÖTALOUS

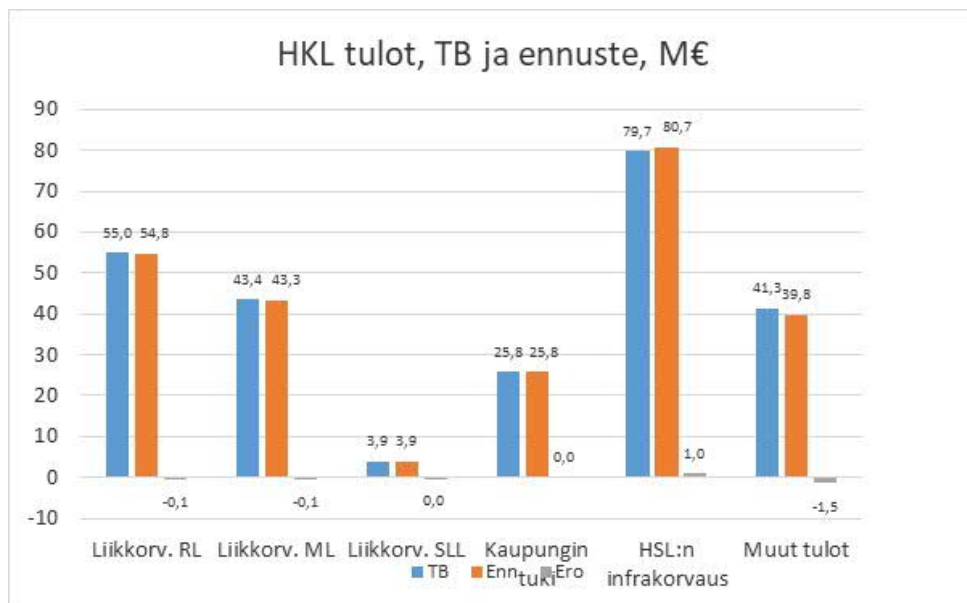
Koko vuoden ennusteen vertailu tulosbudjettiin

Koko vuoden liikevaihtoennuste on 224,0 milj. euroa eli 0,5 milj. euroa
budjettia enemmän.

Liiketoiminnan muut tuotot ovat ennusteessa 17,8 milj. euroa eli 1,2
milj. euroa budjetoitua vähemmän. HKL:n saamat mainostulot ovat
jäämässä budjetoidusta koronan takia. Myös kaupunkipyöristä saatavia
käyttömaksuja on toteutumassa budjetissa arvioitua vähemmän.

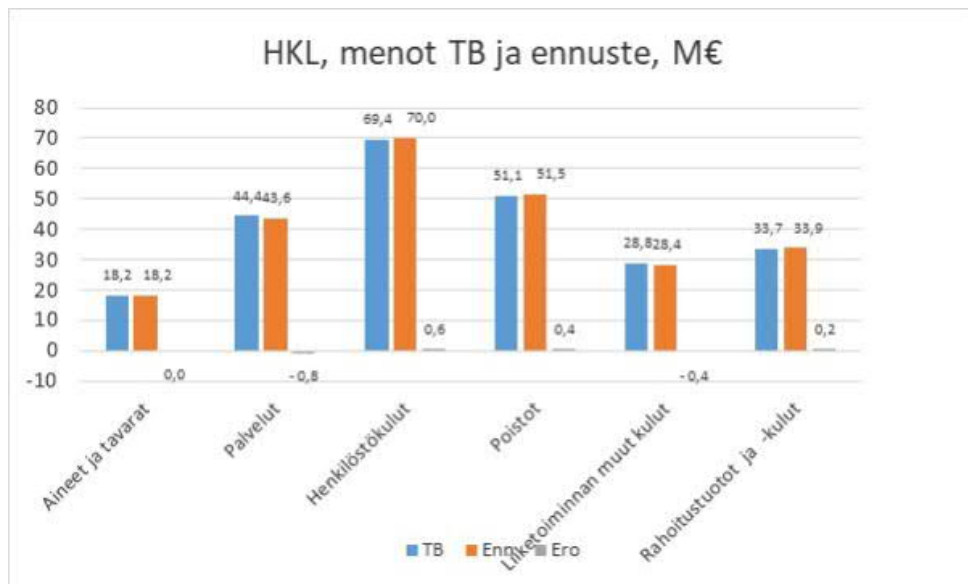
Seuraavassa kuvassa on HKL:n tulosbudjetin ja ennusteen tuloerät:

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

Menoissa palveluostoja arvioidaan toteutuvan 0,8 milj. euroa ja henkilöstökuluja 0,6 milj. euroa budjetoitua vähemmän. Menoerät ovat toteutumisessa ennusteessa pitkälti budjetin mukaisesti.

Seuraavassa kuvassa on HKL:n tulosbudjetin ja ennusteen menoerät:

HKL:n tilikauden tulosennuste ennen varauksia on 2,8 (TB21: 3,5) milj. euroa.

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

RAHOITUS JA TUNNUSLUVUT

HKL:n lainat kaupungilta ovat 221,9 milj. euroa ja muut lainat 261,6 milj. euroa 30.6.2021. Muut lainat on nostettu Euroopan investointipankilta ja Pohjoismaiden investointipankilta.

Ennusteessa on mukana oletus, että HKL nostaa uutta ulkoista lainaa 191,6 milj. euroa vuonna 2021. Lainamäärä ja nostoajankohdat selviävät myöhemmin ja riippuvat koko kaupungin rahoitustilanteesta.

HKL:n omavaraisuusaste on 39,2 % 30.6.2021 (31.12.2020: 40,1 %).

LIITTEET

- Liite 1: Tuloslaskelmaennuste
- Liite 2: Tuloslaskelma
- Liite 3: Tase, vastaavaa
- Liite 4: Tase, vastattavaa
- Liite 5: Rahoituslaskelma
- Liite 6: Tunnusluvut
- Liite 7: Tunnuslukujen laskentaperusteet

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 1

	Ennuste	Tulosbudjetti	Erotus
TUOSLASKELMAENNUSTE 1000€	2021	2021	
LIIVEVAIHTO			
Tuki kaupungilta	25 795	25 795	0
Liikennöintikorvaukset	102 014	102 288	-274
Infrakorvaukset	80 669	79 701	968
Muut myyntitulot	15 502	15 728	-227
	223 979	223 512	467
Valmistus omaan käyttöön	6 569	6 714	-145
Liiketoiminnan muut tuotot	17 776	18 922	-1 146
	24 345	25 636	-1 291
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:			
Ostot tilikauden aikana	-18 171	-18 217	46
Ulkopuoliset palvelut			
SLL-korvaus	-4 124	-4 124	0
Muiden palvelujen ostot	-39 475	-40 293	818
	-61 770	-62 634	865
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-54 992	-54 507	-485
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-12 802	-12 734	-68
Muut henkilösivukulut	-2 206	-2 183	-23
	-70 001	-69 425	-576
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-51 478	-51 077	-401
	-51 478	-51 077	-401
Liiketoiminnan muut kulut			
Vuokratulot	-27 566	-27 777	211
Muut kulut	-831	-1 060	229
	-28 397	-28 837	439
LIIEKYLJÄÄMÄ	36 678	37 175	-497
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	0	0	0
Muut rahoitustuotot	0	0	0
Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut	-2 257	-2 195	-63
Muulle maksetut korkokulut	-3 733	-3 622	-110
Korvaus peruspääomalle	-8 442	-8 442	0
Infrakorko	-19 447	-19 447	0
Muut rahoituskulut	-7	-2	-5
	-33 886	-33 708	-178
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	2 792	3 467	-676
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	2 792	3 467	-676
Varausten ja rahastojen muutos			
Poistoeron lisäys (-)/vähennys (+)	2 778	2 742	37
Vapaaehtoisten var. vähennys (+)	-6 209	-6 209	0
	-3 431	-3 467	37
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-639	0	-639

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 2

TULOSLASKELMA	30.6.2021	30.6.2020
LIIVEVAIHTO		
Tuki kaupungilta	12 897 499,98	10 850 860,98
Liikennöintikorvaukset	49 412 820,36	48 087 663,72
Infrakorvaukset	39 850 423,86	41 606 962,02
Muut myyntitulot	3 234 700,25	4 635 497,65
	105 395 444,45	105 180 984,37
Valmistus omaan käyttöön	3 305 340,85	2 929 377,14
Liiketoiminnan muut tuotot	12 422 584,13	11 853 417,79
	15 727 924,98	14 782 794,93
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:		
Ostot tilikauden aikana	-8 830 260,59	-9 081 809,92
Ulkopuoliset palvelut		
SLL-korvaus	-2 084 667,64	-1 955 713,34
Muiden palvelujen ostot	-16 550 562,24	-15 815 115,34
	-27 465 490,47	-26 852 638,60
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-24 668 717,85	-24 154 760,83
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-5 722 021,58	-5 712 094,06
Muut henkilösivukulut	-1 031 956,05	-940 193,64
	-31 422 695,48	-30 807 048,53
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-25 314 851,87	-24 022 996,24
	-25 314 851,87	-24 022 996,24
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokratulot	-14 027 919,82	-9 974 230,82
Muut kulut	-318 354,96	-369 090,60
	-14 346 274,78	-10 343 321,42
LIIEKYLIJÄÄMÄ	22 574 056,83	27 937 774,51
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	26,15	35,00
Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut	-1 172 544,42	-1 216 021,94
Muille maksetut korkokulut	-1 570 655,74	-1 629 144,26
Korvaus peruspääomalle	-4 220 999,88	-4 220 999,88
Infrakorko	-9 723 706,50	-9 582 487,50
Muut rahoituskulut	-12 549,86	-8 062,03
	-16 700 430,25	-16 656 680,61
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	5 873 626,58	11 281 093,90
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	5 873 626,58	11 281 093,90
Varausten ja rahastojen muutos		
Poistokeron lisäys (-)/vähennys (+)	1 414 860,06	1 423 445,28
Vapaaehtoisten var. vähennys (+)	0,00	0,00
	1 414 860,06	1 423 445,28
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	7 288 486,64	12 704 539,18

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 3

TASE

VASTAAVAA	30.6.2021	30.6.2020	31.12.2020
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	2 716 142,02	998 190,64	3 001 065,87
Muut pitkävaikutteiset menot	1 821 689,92	1 912 920,01	1 878 397,34
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	6 803 300,22	5 734 327,79	5 987 048,39
	11 341 132,16	8 645 438,44	10 866 511,60
Aineelliset hyödykkeet			
Rakennukset ja rakennelmat	225 415 226,94	218 950 239,71	220 051 493,31
Kiinteät rakenteet ja laitteet	242 385 183,03	228 121 364,98	233 325 641,82
Koneet ja kalusto	354 286 111,63	359 582 570,26	356 793 599,05
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	294 159 543,47	187 347 520,82	239 006 780,58
	1 116 246 065,07	994 001 695,77	1 049 177 514,76
Sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	39 505 024,70	39 505 024,70	39 505 024,70
	39 505 024,70	39 505 024,70	39 505 024,70
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet	10 293 569,76	10 704 090,45	9 774 197,82
	10 293 569,76	10 704 090,45	9 774 197,82
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset			
Muut saamiset	6 241 168,89	31 839 535,55	6 241 168,89
	6 241 168,89	31 839 535,55	6 241 168,89
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	35 606 225,31	18 466 253,70	31 729 454,20
Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	1 697 380,21	900 185,81	6 960 578,98
Yhdystili	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	8 796 488,85	457 644,88	24 715 408,09
Muut saamiset	53 096 645,31	52 757 449,69	37 806,31
	99 196 739,68	72 581 534,08	63 443 247,58
Rahat ja pankkisaamiset			
Rahat ja pankkisaamiset	-61 742 301,09	30 153 929,83	54,60
	-61 742 301,09	30 153 929,83	54,60
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 221 081 399,17	1 187 431 248,82	1 179 007 719,95

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 4

TASE

VASTATTAVAA	30.6.2021	30.6.2020	31.12.2020
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	93 804 124,97	93 804 124,97	93 804 124,97
Koroton peruspääoma	286 213 492,66	286 213 492,66	286 213 492,66
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	31 483 746,11	28 693 614,59	28 693 614,59
Tilikauden yli-/alijäämä	7 288 486,64	12 704 539,18	2 790 131,52
	418 789 850,38	421 415 771,40	411 501 363,74
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKSET			
Poistoero	54 502 024,39	51 511 240,37	55 916 884,45
Vapaaehtoiset varaukset			
Investointivaraukset	5 196 711,53	7 389 107,45	5 196 711,53
	59 698 735,92	58 900 347,82	61 113 595,98
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen			
Lainat kunnalta/kuntayhtymältä	207 665 317,99	221 875 215,70	207 665 317,99
Lainat rahoituslaitoksilta	253 867 832,16	266 952 715,61	253 867 832,16
	461 533 150,15	488 827 931,31	461 533 150,15
Lyhytaikainen			
Lainat kunnalta/kuntayhtymältä	14 209 897,71	9 209 897,71	14 209 897,71
Lainat rahoituslaitoksilta	7 732 917,91	7 732 917,91	13 084 883,45
Ostovelat	27 226 314,81	15 430 144,51	39 465 253,77
Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	2 268 954,61	945 170,08	1 205 993,57
Yhdystili	205 918 466,65	69 759 120,28	144 176 111,32
Siirtovelat	29 629 541,75	28 524 801,54	31 520 777,14
Muut lyhytaikaiset velat	-5 926 430,72	86 685 146,26	1 196 693,12
	281 059 662,72	218 287 198,29	244 859 610,08
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 221 081 399,17	1 187 431 248,82	1 179 007 719,95

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 5

RAHOITUSLASKELMA 1000 €
1.1. - 30.6.2021

	30.6.2021	30.6.2020	31.12.2020	Ennuste
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Tulorahoitus				
Liikeliikettä (-alijäämä)	22 574	27 938	36 451	36 678
Poistot ja arvonalennukset	25 315	24 023	48 735	51 478
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korvaus peruspääomalle	-4 221	-4 221	-8 442	-8 442
Infrakorke	-9 724	-9 582	-18 701	-19 447
Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut	-1 173	-1 216	-2 417	-2 257
Muille maksetut korkokulut	-1 583	-1 637	-3 310	-3 740
Muut tulorahoituksen korjaukset	0	0	-195	0
	31 188	35 304	52 120	54 270
Investoinnit	-92 858	-50 861	-132 775	-219 966
Investoinnit netto	-92 858	-50 861	-132 775	-219 966
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN NETTORAHAVIRTA	-61 670	-15 557	-80 655	-165 696
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikainen				
Kunnalta/kuntayhtymältä saatujen lainojen lisäys	0	0	0	0
Muilta saatujen lainojen lisäys	0	60 000	46 915	191 600
Kunnalta/kuntayhtymältä saatujen lainojen vähennys	0	0	-14 210	-14 210
Muilta saatujen lainojen vähennys	0	0	0	-13 085
Lyhytaikainen				
Kunnalta/kuntayhtymältä saatujen lainojen muutos, lisäys(+), vähennys(-)	0	0	5 000	0
Muilta saatujen lainojen muutos	-5 352	-5 352	0	0
	-5 352	54 648	37 705	164 305
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	-519	-2 682	-1 752	0
Yhdystilivelkojen muutos, lis (+), väh (-)	61 742	-30 154	44 263	-24 207
Saamisten muutokset, lisäys (-), vähennys(+)	-41 017	-36 766	4 031	25 598
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	5 263	4 728	-1 332	0
Korottomien velkojen muutos, lis (+), väh (-)	-21 253	-39 021	-97 479	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	1 063	-4 955	-4 694	0
	5 279	-108 850	-56 963	1 391
RAHOITUKSEN NETTORAHAVIRTA	-73	-54 202	-19 258	165 696
RAHAVAROJEN MUUTOS	-61 742	-69 759	-99 913	0
Rahavarojen muutos				
Kassavarat kauden lopussa	-61 742	30 154	0	0
Kassavarat 1.1.	0	0	0	0
	-61 742	30 154	0	0

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 6

TUNNUSLUVUT	30.6.2021	30.6.2020	31.12.2020
Toiminnan laajuus			
Liikevaihto, milj. €	105,4	105,2	212,9
Liikevaihdon muutos, %	0,2		
Tulos ja kannattavuus			
Liikevoitto, milj. €	22,6	27,9	36,5
Liikevoitto, %	21,4	26,6	17,1
Rahoitustulos, %	29,6	33,6	24,6
Kokonaispääoman tuotto, %	3,8	4,7	3,1
Sijoitetun pääoman tuotto, %	4,7	5,9	3,9
Rahoitus			
Omavaraisuusaste, %	39,2	40,5	40,1
Quick ratio	0,1	0,5	0,3
Current ratio	0,2	0,5	0,3

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 7

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERUSTEET

TOIMINNAN LAAJUUS

Liikevaihdon muutos, % $100 \times \frac{\text{Liikevaihdon muutos}}{\text{Liikevaihto edellisellä kaudella}}$

TULOS JA KANNATTAVUUS

Liikevoitto, % $100 \times \frac{\text{Liikelylijäämä}}{\text{Liikevaihto}}$

Rahoitustulos, % $100 \times \frac{\text{Liikelylijäämä ennen satunnaisia eriä + poistot}}{\text{Liikevaihto}}$

Kokonaispääoman tuotto, % $100 \times \frac{\text{Liikelylijäämä ennen satunnaisia eriä + rahoituskulut}}{\text{Oikaistun taseen loppusumma keskimäärin tilikaudella}}$

Sijoitetun pääoman tuotto, % $100 \times \frac{\text{Liikelylijäämä ennen satunnaisia eriä + rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (keskimäärin tilikaudella)}}$

RAHOITUS

Omavaraisuusaste, % $100 \times \frac{\text{Oikaistu oma pääoma}}{\text{Oikaistun taseen loppusumma - saadut ennakkomaksut}}$

Quick ratio $\frac{\text{Rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikaiset velat - saadut ennakkomaksut}}$

Current ratio $\frac{\text{Vaihto-omaisuus + rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikaiset velat}}$